

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 408/2018-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. novembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Dašenou Gombíkovou, Kukučínova 1, Martin, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 20 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 10 C 381/2001 zo 14. mája 2014, rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6 Co 36/2015 z 30. júna 2015 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 186/2016 z 27. februára 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. júla 2018 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 10 C 381/2001 zo 14. mája 2014 (ďalej len „okresný súd“ a „rozsudok okresného súdu“), rozsudkom Krajského súdu v Žiline

sp. zn. 6 Co 36/2015 z 30. júna 2015 (ďalej len „krajský súd“ a „rozsudok krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 186/2016 z 27. februára 2018 (ďalej len „najvyšší súd“ a „uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa podanou žalobou na okresnom súde domáhal určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v katastrálnom území [REDAKOVANÉ], tak ako boli vytýčené geometrickým plánom č. [REDAKOVANÉ] úradne overeným Okresným úradom v Turčianskych Tepliciach, katastrálny odbor, pod. č. [REDAKOVANÉ]. Súčasne sa sťažovateľ voči žalovaným v prvom až štvrtom rade domáhal vypratania predmetných nehnuteľností a uloženia povinnosti zaplatiť škodu. Podaný návrh odôvodnil tým, že podľa výmeru č. 17075/48 z 10. novembra 1948 vydaného Povereníctvom pôdohospodárstva a pozemkovej reformy boli do vlastníctva rodičov sťažovateľa, [REDAKOVANÉ] a jeho manželke [REDAKOVANÉ], pridelené pôdohospodárske nehnuteľnosti, ktoré boli v prídellovom pláne označené ako parcely č. časť [REDAKOVANÉ], časť [REDAKOVANÉ] a ďalšie v žalobe uvedené pozemno-knižné parcely. Rodičia sťažovateľa pridelené parcely užívali nepretržite až do svojej smrti, pretože boli dobromyseľní, že im patria. Celé dedičstvo po svojich rodičoch nadobudol žalobca, a to po smrti svojej matky v roku 1963 a otca v roku 1978. Žalobca tiež predmetné nehnuteľnosti dobromyseľne užíva doteraz v presvedčení, že mu patria. Aktuálny stav užívania predmetných nehnuteľností je zrejmý z geometrického plánu uvedeného v petite žaloby. Z vyhotovenia tohto geometrického plánu je zrejmé, že skutočné užívanie sporných nehnuteľností nezodpovedá údajom uvedených na liste vlastníctva žalobcu, pretože časť pôvodnej parcely č. [REDAKOVANÉ] nebola po mapovaní prevzatá do obnoveného operátu a pôvodná pozemno-knižná parcela č. [REDAKOVANÉ] a časť parcely č. [REDAKOVANÉ] uvedené v predmetnej prídellovej listine sú časťami [REDAKOVANÉ]. Z [REDAKOVANÉ] pre k. ú. [REDAKOVANÉ] vyplýva, že sťažovateľ je vlastníkom [REDAKOVANÉ]. Zo zápisu na [REDAKOVANÉ] pre k. ú. [REDAKOVANÉ] vyplýva, že právna predchodkyňa žalovaných v prvom rade až štvrtom rade bola vlastníčkou [REDAKOVANÉ]. Podľa geometrického plánu je rodinný dom č. súpisné [REDAKOVANÉ], ktorý je vo vlastníctve sťažovateľa postavený na [REDAKOVANÉ], a aj na [REDAKOVANÉ], vrátane časti o rozlohe [REDAKOVANÉ], ktorá bola sťažovateľom a jeho právnymi predchodcami nepretržite užívaná ako prístupová miestnosť

so schodiskom na povalu a po prestavbe mala slúžiť ako špajza rodinného domu žalobcu. Do tejto miestnosti sa však prebúrila právna predchodkyňa žalovaných v prvom až štvrtom rade a následne si o túto miestnosť zväčšila svoju kúpeľňu. Podľa predloženého geometrického plánu je časťou záhrady žalobcu aj parcela [REDACTED], ktorá vznikla z pôvodnej pozemno-knižnej parcely č. [REDACTED] a t. č. je zakreslená ako vodná plocha, ktorá podľa tvrdení žalobcu v čase podania žaloby bola vo vlastníctve obce [REDACTED]. Vzhľadom na hore uvedené skutočnosti sťažovateľ vyjadruje presvedčenie, že uplynutím 10-ročnej pokojnej, nepretržitej a dobromyseľnej držby nadobudol k predmetným nehnuteľnostiam vlastnícke právo vydržaním.

3. Okresný súd sa nestotožnil s argumentáciou sťažovateľa a rozsudkom žalobu zamietol. Proti rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ v zákonom ustanovenej lehote odvolanie, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Namietal, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca. Ďalej podľa jeho názoru súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a súčasne jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Sťažovateľ v odvolaní namietal taktiež aj nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku pre jeho nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov.

4. Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok okresného súdu. Rozsudok krajského súdu napadol sťažovateľ dovolaním, v ktorom opätovne namietal, že v konaní rozhodoval vylúčený sudca a že súd nesprávne postupoval, keď jeho námietku zaujatosti nepostúpil nadriadenému súdu. Najvyšší súd podané dovolanie odmietol.

5. Sťažovateľ považuje rozsudok súdu okresného súdu, rozsudok krajského súdu a uznesenie najvyššieho súdu za arbitrárne, porušujúce jeho označené základné práva. Najvyššiemu súdu sťažovateľ vyčíta, že jeho odôvodnenie *„je tak zúžené až sa stráca jeho podstatná časť, čo sa následne prejavilo aj na samotnom konečnom rozhodnutí, ktoré je v podstatnej jeho časti formulované len na všeobecnej úrovni a to tak, čo sa týka okolností,*

že vo veci rozhodoval vylúčený sudca ako aj okolností, že žalobcovi sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom“. V tejto súvislosti sťažovateľ uvádza: „Očakávať, že sudca bude tak nestranný, že pre zhodných účastníkov konania, ohľadom ich zhodných nehnuteľností (ide o dvoj, resp. v minulosti troj, dom a k nemu príľahlé pozemky) a na základe preukázateľne súvisiaceho skutkového a právneho základu, vydá rozhodnutie (v súdnom konaní 10C 381/2001), ktorým by sa dostal do rozporu so svojim skorším vlastným rozhodnutím (v súdnom konaní 8C 180/1995) je tak nepravdepodobné, že takmer až s istotou možno konštatovať, že sa to nestane.

Záverov vyslovené v skoršom súdnom konaní 8C 180/1995 - boli založené na správnosti údajov katastra, o ktorých sa následne súdom ustanovený znalec pre súdne konanie 10C/381/2001- [REDAKOVANÉ], pre potreby neskoršieho súdneho konania 10C/381/2001, vyjadruje v jeho stanovisku z dňa 19.01.2014, ako o chybných (č. l. 598 a 599 súdneho spisu 10C 381/2001); a teda pokiaľ by súd - opätovne samosudkyňa...; mal akceptovať existenciu väd údajov katastra, tak by sa dostal do rozporu s vlastným rozhodnutím zo súdneho konania 8C 180/1995.

Samosudkyňa..., ako sa dalo aj očakávať (vzhľadom na horeuvedené) znalcom udávaní a ním zistenú existenciu väd údajov katastra, ktoré zásadným spôsobom negatívne zasiahli do majetku vo vlastníctve sťažovateľa - odbudla z neho značná časť; odignorovala spôsobom sebe vlastným, keď napriek rozsiahlemu 19-stranovému odôvodneniu rozsudku... sa v ňom nenachádza relevantné vyhodnotenie znalcom zistených chybných údajov katastra. Na str. 15, dole, posledný odsek a s pokračovaním na str. 16 hore odôvodnenia rozsudku... z neho síce odcitovala, avšak bez relevantného vyhodnotenia ku samotnému predmetu sporu...“

6. Sťažovateľ v ďalšej časti sťažnosti dopĺňa:

«Zo znaleckého dokazovania... jednoznačne vyplynulo, že žalovaní nadobudli značný nehnuteľný majetok len (!) zásluhou hrubej chyby zo spracovania novej mapy, t. j. na strane žalovaných absentuje zákonný dôvod nadobudnutia vlastníckeho práva k predmetnému nehnuteľnému majetku...

Súd vytyka žalobcovi, t. j. sťažovateľovi, nesprávnosť Geometrického plánu úradne overeného dňa 09.08.2001 pod číslom [REDAKOVANÉ] a fakticky z toho dôvodu žalobu v plnom rozsahu zamietol. Napriek tomu, že v odôvodnení to nie je jednoznačne uvedené, problematickou

vo vzťahu ku žalovaným v rade 1 až 4, je časť Geometrického plánu úradne overeného dňa 09.08.2001 pod číslom [REDACTED] o rozmeroch [REDACTED], resp. tomu zodpovedajúca časť žalobného petitu o výmere [REDACTED]. A samozrejme ešte tzv. lomenie grafickej časti hranice skutočnej držby medzi pozemkami žalobcu a žalovaných v rade 1/ až 4/, ktorá sa má lomiť inak, ako je to v návrhu geometrického plánu [REDACTED] (t. j. v geometrickom pláne bez overenia katastrom)...

K zamietnutiu žaloby (voči žalovaným v rade 1/ až 4/) aj pokiaľ ide o určenie vlastníckeho práva k ďalším pozemkom a to konkrétne parcele [REDACTED] o výmere [REDACTED], č. [REDACTED] o výmere [REDACTED] a č. [REDACTED] o výmere [REDACTED], resp. zvyšnej časti pozemku parcela [REDACTED] o výmere [REDACTED] ($[REDACTED] = [REDACTED]$); spolu všetko vo výmere [REDACTED] došlo teda len pre nezrovnalosti, ktoré mali vyplývať zo znaleckého posudku, ku časti pozemku o výmere [REDACTED].

S poukazom na závery znaleckého dokazovania vykonaného v konaní neobstojí tvrdenie súdu o tom, že „Súd mal vážne pochybnosti o správnosti geometrického plánu uvedeného v petite žaloby a to nielen pre chyby, ktoré boli vyvrátené znaleckým posudkom [REDACTED], ale aj vzhľadom na skutočnosť, že podľa jeho grafickej časti hranice skutočnej držby medzi pozemkami žalobcu a žalovaných v rade 1/ a 4/ sa lomí inak, ako je to v návrhu geometrického plánu [REDACTED] ...

Sťažovateľ poukazuje na to, že lomenie hranice skutočnej držby medzi pozemkami žalobcu a žalovaných v rade 1/ až 4/ je nepatrné (!!!) a on ho preukázal úradne overeným geometrickým plánom..., ktorý tvorí prílohu jeho žalobného návrhu a pokiaľ geodeti lomenie zamerali tak, ako to vyplýva z grafickej časti geometrického plánu následne úradne overeného dňa 09.08.2001 pod číslom [REDACTED], nemal dôvod pochybovať o jeho správnosti.

Geometrický plán úradne overený dňa 09.08.2001 pod číslom [REDACTED], ktorý do spisu predložil žalobca spolu so svojim žalobným návrhom, bol teda podľa záverov znaleckého dokazovania relevantným geometrickým plánom na určenie vlastníctva podľa petitu žalobného návrhu. «»

7. Sťažovateľ ďalej pomerne obsiahlo opisuje skutkový stav a zdôrazňuje skutkové okolnosti, ktoré boli podľa jeho názoru všeobecnými súdmi nesprávne vyhodnotené. Zároveň namieta, že okresný súd nevykonal všetky ním navrhnuté dôkazy, konkrétne

doplnenie znaleckého dokazovania, a napokon jednotlivým súdom vyčíta nedostatočné odôvodnenie rozsudkov, čo má podľa sťažovateľa taktiež za následok zásah do jeho základných práv.

8. V petite sťažnosti sťažovateľ žiadal vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označených základných práv podľa ústavy a dohovoru, zrušil napádané uznesenie najvyššieho súdu, rozsudok krajského súdu, ako aj rozsudok okresného súdu a vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie a priznal mu náhradu trov konania.

9. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

10. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

11. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže

ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti v zmysle judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánom štátu (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno preto považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05). Dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť je teda absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej.

13. Podľa č. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva...

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

14. Ústavný súd konštatuje, že podstatu sťažnosti tvorí námietka sťažovateľa, že konajúce súdy prvého a druhého stupňa nesprávne vyhodnotili vykonané dokazovanie a v nadväznosti na túto vadu vec nesprávne rozhodli, pričom najvyšší súd nevykonal

nápravu. Ďalšia podstatná námietka sťažovateľa smeruje k procesnému pochybeniu všeobecných súdov spočívajúcemu v nevykonaní navrhnutých dôkazov a nedostatočnom odôvodnení napádaných rozhodnutí.

15. Z uvedených dôvodov ústavný súd skúmal obsah sťažnosti a uznesenia najvyššieho súdu v spojitosti s predchádzajúcimi meritórnymi rozhodnutiami všeobecných súdov v tom smere, či konajúcim súdom zvolená interpretácia právnych predpisov nebola neodôvodnená až do takej miery, že by to mohlo mať za následok porušenie označených základných práv.

K namietanému porušeniu označených článkov ústavy a dohovoru rozsudkom okresného súdu

16. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní časti sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie označených základných práv rozsudkom okresného súdu, poukazuje na to, že v zmysle už uvedeného ustanovenia čl. 127 ods. 1 ústavy disponuje ústavný súd pri ochrane poskytovanej fyzickým alebo právnickým osobám len subsidiárnou právomocou. Zo subsidiárnej právomoci ústavného súdu vyplýva, že právomoc ústavného súdu nastupuje až vtedy, keď ochranu základných práv a slobôd nemôžu sťažovateľovi poskytnúť všeobecné súdy (I. ÚS 269/06). Ak sa pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa môže ochrany základných práv alebo slobôd domôcť využitím dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred všeobecnými súdmi, ústavný súd takúto sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci (IV. ÚS 115/07).

17. Ústavný súd vzhľadom na uvedený princíp subsidiárnej právomoci tak nedisponuje právomocou preskúmať rozsudok okresného súdu, pretože jeho rozhodnutie mohlo byť (a v tomto prípade aj bolo) preskúmané krajským súdom, a to na základe riadneho opravného prostriedku. Z tohto dôvodu bolo potrebné sťažnosť v časti vo vzťahu k rozsudku okresného súdu odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie. Ústavný súd sa tak v ďalšom priebehu predbežného prerokovania sťažnosti

Povinnosť označiť dôkazy sa vzťahuje na označenie dôkazov preukazujúcich pravdivosť skutkových tvrdení. Splnenie tejto povinnosti nie je možné od účastníkov konania vynucovať. Dokonca ani neoznačenie dôkazov v žalobe nie je takým nedostatkom, ktorý by bránil súdu pokračovať v konaní. Hoci nesplnenie tejto povinnosti nie je možné vynucovať, jej nesplnenie bude mať spravidla významné (až zásadné) dôsledky pre rozhodnutie vo veci samej. Neoznačenie dôkazov môže dokonca znamenať, že súd nevykoná vo veci žiadne dokazovanie a rozhodne iba na základe toho, že účastník konania, ktorý sa domáhal alebo bránil splneniu povinnosti, neuniesol dôkazné bremeno...

Pokiaľ žalobca vo svojom oprávnom prostriedku opakovane namietal zaujatosť zákonnej sudkyne..., ich spoločným menovateľom boli jeho tvrdenia, ktoré predstavovali okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudkyne v konaní v prejednávanej veci alebo v jej rozhodovaní v inej veci vedenom na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 8C/180/1995. Takéto okolnosti však nie sú dôvodom na vylúčenie sudcu v zmysle ust. § 14 ods. 3 O. s. p. V zmysle ust. § 15a ods. 5 O. s. p. zároveň súd na takúto námietku zaujatosti neprihliada a v takomto prípade sa vec nadriadenému súdu ani nepredkladá.»

19. Ústavný súd vo vzťahu k tvrdeniu sťažovateľa o arbitrárnom posudzovaní veci samej konštatuje, že takéto tvrdenie sťažovateľa nemá oporu v odôvodnení napadnutého rozsudku, v ktorom sa krajský súd dôsledne vysporiadal so všetkými okolnosťami rozhodnými pre svoje rozhodnutie. Podľa názoru ústavného súdu krajský súd ústavne akceptovateľným a udržateľným spôsobom objasnil skutkový základ veci a aplikáciu právnej úpravy, ktorá nie je v rozpore s jej zmyslom a účelom. Nesúhlas sťažovateľa s rozsudkom krajského súdu nemôže sám osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto rozhodnutia a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. Ústavný súd nezistil žiadne ústavnoprávne vady napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré by odôvodňovali zásah v súlade s jeho právomocami, a preto podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť v tejto časti odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

20. Nemožno prisvedčiť ani námietke sťažovateľa, že nevykonaním všetkých ním navrhovaných dôkazov došlo k zásahu do jeho základných práv. Krajský súd správne

uviedol, že k procesným právam účastníka nepatrí, aby bol súdom vykonaný každý ním navrhnutý dôkaz. Rozhodnutie o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané, patrí vždy výlučne súdu, a nie účastníkovi konania. Ak súd prípadne aj rozhodne, že navrhnuté dôkazy nevykoná (napr. preto, že sú pre vec nevýznamné alebo nadbytočné), nemôže to byť považované za postup odnímajúci účastníkovi konania možnosť konať pred súdom.

K namietanému porušeniu označených článkov ústavy a dohovoru uznesením najvyššieho súdu

21. Sťažovateľ zopakoval svoje odvolacie námietky aj v dovolaní podanom na najvyššom súde, ktorý na ne reagoval v závere napádaného uznesenia takto:

„I keď zákon v § 14 ods. 1 O.s.p. spája vylúčenie sudcov z prejednávania a rozhodovania vo veci nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti, nemožno prehliadať, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 14 ods. 1 O.s.p. predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a len zo skutočne závažných dôvodov, ktoré sudcovi zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, objektívne, nezaujato a spravodlivo. Samotný subjektívny názor účastníka konania, že v osobe určitého sudcu sú dané okolnosti vylučujúce ho z prejednávania a rozhodovania veci, nezakladá ešte bez ďalšieho dôvod pre legitímne obavy z jeho nestranného a nezaujatého rozhodovania

V danom prípade žalobca tvrdil, že sudkyňa Okresného súdu Martin ... bola pri rozhodovaní veci ovplyvnená svojimi závermi, ktoré vyslovila v konaní tamajšieho súdu sp. zn. 8 C 180/1995, v ktorom vystupovali tí istí účastníci, resp. ich právni predchodcovia a v ktorom rozhodovala na základe súvisiaceho skutkového a právneho základu. Poukazoval na to, že spomínaná sudkyňa si pripojila spis z konania sp. zn. 8 C 180/1995 k súdnemu spisu 10 C 381/2001 a opakovane poukazovala na závery znaleckého dokazovania v ňom vykonané. Z uvedeného je celkom zjavné, že žalobca vyvodzuje zaujatosť sudkyne ... výlučne len z okolností, ktoré sa týkajú jej postupu v predmetnej veci, a tiež jej rozhodovania v inej veci sp. zn. 8 C 180/1995, ktoré ale podľa výslovného znenia § 14 ods.

3 O. s. p. nie sú dôvodom pre vylúčenie sudcu. V takýchto prípadoch súd na námietku zaujatosti neprihliada a nadriadenému súdu ju na rozhodnutie nepredkladá (§ 15a ods. 5 O. s. p.). Samotné oboznámenie sa sudcu so skutkovým a právnym základom veci ešte pred začatím konania zakladá právne relevantný vzťah sudcu k veci v zmysle § 14 ods. 1 O. s. p. len vtedy, ak by sudca poznatky o prejednávanej veci získal inak ako procesným dokazovaním, napr. od niektorého z účastníkov konania (teraz strán sporu) a pod. Rovnako neobstoí ani tvrdenie žalobcu, že ... má k nemu negatívny postoj, nakoľko bolo odôvodnené len poukazom na podľa jeho názoru neobjektívne konštatovanie tejto sudkyne v odôvodnení rozsudku týkajúce sa jeho účasti v sporoch pred súdom. Navyše, z obsahu nasledujúcej vety odôvodnenia rozsudku je zrejmé, že napadnuté konštatovanie zákonnej sudkyne bolo myslené iba všeobecne, bez vzťahu ku konkrétnemu žalobcovi (dovolateľovi). Na základe uvedeného dovolací súd uzatvára, že existenciu vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. g) O. s. p. vytýkal žalobca neopodstatnene

V súvislosti s námietkou žalobcu týkajúcou sa nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia dovolací súd poukazuje na stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 3. decembra 2015, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 2/2016 a ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku“. Druhá časť tejto právnej vety predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok Justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). V danom prípade však obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa v posudzovanej veci uplatnila druhá časť právnej vety vyššie spomenutého stanoviska, nakoľko odôvodnenie napadnutého rozhodnutia obsahuje vysvetlenie dôvodov, na ktorých odvolací súd založil svoje

rozhodnutie, ako aj postačujúce vysporiadanie sa s odvolacími námietkami žalobcu. Za vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobcu

Pokiaľ žalobca v dovolaní namietal aj nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov, resp. nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu, najvyšší súd v tomto smere poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v R 37/1993 a R 42/1993, ako aj rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012.“

22. Ústavný súd konštatuje, že ústavnoprávna argumentácia uvedená v sťažnosti je vo svojej podstate zhodná s námietkami, ktoré sťažovateľ uplatnil v odvolacom a dovolacom konaní pred všeobecnými súdmi. Ústavnou sťažnosťou sťažovateľ tak de facto žiada revíziu právneho posúdenia veci vo svoj prospech na základe skutočností uplatnených už v predchádzajúcich konaniach. Konajúce súdy sa pritom s týmito námietkami vysporiadali ústavne konformným spôsobom, na otázky sťažovateľa dali dostatočné odpovede, ktoré jasne a zreteľne objasnili, na základe ktorých dôkazov a podľa ktorých právnych predpisov rozhodli a akými úvahami sa pri tom spravovali. K námietkam týkajúcim sa nedostatočného odôvodnenia ústavný súd dopĺňa, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05). Ústavný súd tak neprisvedčuje námietke sťažovateľa týkajúcej sa nedostatočného zdôvodnenia napadnutých rozsudkov všeobecných súdov a uznesenia najvyššieho súdu. Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého uznesenia najvyššieho súdu či rozsudkov všeobecných súdov, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

23. Namietané porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ústavy videl sťažovateľ iba v záveroch napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, resp. rozsudku krajského súdu. Keďže ústavný súd nezistil porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, nemohlo dôjsť ani k porušeniu ňou označeného práva vlastníť majetok garantovaného čl. 20 ods. 1 ústavy.

24. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

25. Keďže sťažnosť bola odmietnutá pre jej zjavnú neopodstatnenosť, ústavný súd nemohol rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa, ktoré sú viazané na skutočnosť, že sťažnosti bude vyhovené.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. novembra 2018